

KORRALDUS

05.08.2025 nr DM-129898-16

Kassi liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-524531 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 16 lõike 2, § 61 lõike 1 ning tuginedes Puiste Teed OÜ 23.10.2024 taotlusele nr T-KL/1026077-2, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. anda Puiste Teed OÜ-le (registrikood 11077276) Kassi maardlas Kassi liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-524531 kehtivusajaga 15 aastat;

1.2. seada antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1.2.1. Enne maavara väljamisega alustamist tuleb riigiteel 24162 Loodi-Helme materjalide väljaveoks planeeritud ristumiskoht km 6,6 välja ehitada vastavalt Transpordiameti nõuetele, mille saamise korraldab keskkonnaloa omanik. Maavara väljaveoks kasutatav tee tuleb vähemalt Loodi-Helme tee kaitsevööndi ulatuses enne riigiteega ristumist viia tolmuva katta alla.

1.2.2. Enne maavara väljamisega alustamist tuleb Puiste maaparandussüsteemi osa rekonstrueerida iseseisvalt toimivaks vastavalt Maa- ja Ruumiameti nõuetele, mille saamise korraldab keskkonnaloa omanik. Maavara väljamisega võib alustada pärast rekonstrueeritud maaparandussüsteemile kasutusloa väljastamist.

1.2.3. Maavara kaevandamine on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-19.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.

1.2.4. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.

1.2.5. Katendivallid rajada Ruusaaugu kinnistu suunale.

1.3. avalikustada Puiste Teed OÜ-le keskkonnaloa nr KL-524531 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-524531 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-

524531 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnanaloo taotluse läbivaatamine

2.1.1. Puiste Teed OÜ (registrikood 11077276, aadress Sakala, Lolu küla, Viljandi vald, Viljandi maakond; edaspidi ka *ettevõtte*) esitas 14.10.2024 Keskkonnaametile taotluse Kassi liivakarjääri keskkonnanaloo saamiseks. Taotluses esinenud puuduste tõttu tuli seda täiendada ning nõuetekohane taotlus on registreeritud KOTKAS-s 23.10.2024 menetluse nr M-129898 juurde.

Taotletav Kassi liivakarjäär asub Viljandi maakonnas Viljandi vallas Aidu külas eraomandisse kuuluval kinnistul Uue-Murri (katastritunnus 89901:001:2754, registriori nr 23615750).

Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Kassi kruusamaardla (registrikaart nr 0986) täiteliiva aktiivse tarbevaru plokki 4. Tegemist on uue mäeeraldisega, mille pindala on 5,50 ha ja teenindusmaa pindala 5,57 ha. Taotletava mäeeraldisega hõlmataavad varukogused on järgmised:

4 plokk – täiteliiv, aktiivne tarbevaru: 288 tuh m³, kaevandatav varu 235 tuh m³.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 20 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on teede- ja üldehitus. Keskkonnanaloo kehtivusajaks taotletakse 15 aastat ja kaevandatud maa korrastatakse veekoguks ja rohumaaks.

Geoloogilise uuringu teostaja: OÜ Inseneribüroo STEIGER (reg.kood 11206437). Aruande nimetus: „Kassi kruusamaardla Kassi uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.01.2023) töö nr 22/4152“. EGF number: 9882. Varu arvele võtmise otsuse kuupäev ja number: 21.06.2024 nr 1-17/24/1369.

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1990 eurot on tasutud 14.10.2024 riigilõivuseaduse [\[1\]](#) § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnanaloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet, edaspidi *MaRU*) 17.10.2024 kirjaga nr 9-3/24/12773-2).

Taotletav mäeeraldis ning selle teenindusmaa kattuvad osaliselt maaparandussüsteemiga PUISTE, mille kood maaparandussüsteemide registris on 3101850010080001. Taotlusele on lisatud Põllumajandus- ja Toiduameti (*PTA*) 24.04.2024 kooskõlastus nr 6.2-2/17670, mille

kohaselt tuleb Puiste maaparandusehitise osa rekonstrueerida iseseisvalt toimivaks PTA antud projekteerimistingimuste järgi.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa edelaosal kulgeb elektriõhuliin 1-20 kV (Keskringeliin) AS50 (VID kood 236258056) ja selle kaitsevöönd laiusena 10 m liini teljest.

Loodi – Helme riigitee nr 24162 äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava mäeeraldise teenindusmaast ~ 30 m kaugusele.

Kassi liivakarjääri mäeeraldisel, teenindusmaal ega karjääri mõjupiirkonnas, milleks on eeldatavalt ca 250-300 m, ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitsealasid, samuti ei ole ettepanekuid uute alade kaitse alla võtmiseks. Kaitsealuseid loodusobjekte ega elupaigatüüpe mäeeraldisel ja teenindusmaal ei ole. Taotletaval mäeeraldisel ning selle mõjupiirkonnas puuduvad märgalad, jõeäärsed alad, jõesuudmed, rannad, kaldad, ja merekeskkond.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa taotlus on 28.10.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 28.10.2024 kirjaga nr DM-129898-6 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus teavitas menetlusosaline H.R (02.11.2024 e-kiri registreeritud KOTKAS-s 04.11.2024 numbriga DM-129898-9), et soovib edasisi teavitusi. Lisaks laekusid avalikustamise käigus Transpordiameti 29.10.2024 kiri nr 7.1-7/24/18592-9 (registreeritud KOTKAS-s 30.10.2024 numbriga DM-129898-8) ja PTA 12.11.2024 kiri nr 6.1-7/8348-1 (registreeritud KOTKAS-s 14.11.2024 numbriga DM-129898-10), millega esitasid arvamused ja ettepanekud keskkonnaloa taotlusele. Esitatud arvamusi ja ettepanekuid on pikemalt käsitletud korralduse punktis 3.4.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati,

avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalda taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (*HMS*) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 16.07.2025 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 16.07.2025 kirjaga nr DM-129898-14.

Eelnõude avalikustamise käigus teatas MaRu 24.07.2025 kirjaga nr 7-1/25/4790-4 (registreeritud KOTKAS-s 24.07.2025 numbriga DM-129898-15), et täiendavaid ettepanekuid eelnõudele ei ole.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis Puiste Teed OÜ-lt 16.07.2025 kirjaga nr DM-129898-14 arvamust või vastuväiteid keskkonnavalda andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks 31.07.2025.

Puiste Teed OÜ määratud tähtaja jooksul arvamust ei esitanud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise

üle.

Keskkonnaamet jättis 11.04.2025 kirjaga nr DM-129898-13 „Kassi kruusamaardla Kassi liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Kassi liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

[1] Kohaldatud riigilõivuseaduse redaktsiooni, mis kehtis taotluse esitamise hetkel

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 antav keskkonnaluba nr KL-524531 annab Puiste Teed OÜ-le õiguse Kassi liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Kassi liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 28.10.2024 kirjaga nr DM-129898-7 Viljandi Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 27.12.2024. Kiri on registreeritud Viljandi Vallavalitsuse dokumendiregistris 28.10.2024 numbriga 6-5/24/2838 ning selle staatuseks märgitud „saabunud“. Viljandi Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkas Keskkonnaamet menetlust ilma Viljandi Vallavalitsuse arvamusega, eeldades vaikimisi nõusolekut. Loa andmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamisel on kohaliku omavalitsuse üksusel soovi korral võimalik täiendavalt ettepanekuid ja vastuväiteid esitada.

3.2.2. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete

kohta. Kassi liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjäätmekas ei teki. Kaevandamisjäätmekas võib kvalifitseerida kooritud katendi (kokku 81 tuh m³), kuid taotluse kohaselt korrastatakse karjäär veekoguks ja rohumaaks ning korrastamistöödest ülejääv katend võõrandatakse. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmekas eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekas siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekas esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmekas eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Kassi liivakarjääri määraldisel täiteliiva kaevandamine. Taotluses on kirjeldatud, et keskkonnaloa taotlemise eesmärk on tagada kohalike tähtsusega ehitusobjektide rajamiseks ning taotleja põhitegevuse jätkamiseks vajalik ehitusressurss.

3.2.3. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kassi liivakarjääri määraldisel, määraldisel teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Kassi liivakarjääri määraldis asub eraomandisse kuuluval kinnistul ning kaevandada soovitatav maavara kuulub samuti eraomandisse. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Viljandi Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkas Keskkonnaamet menetlust ilma Viljandi Vallavalitsuse arvamuse ja eeldas vaikimisi nõusolekut. Samuti ei avaldanud Viljandi Vallavalitsus arvamust eelnõudele. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 11.04.2025 kirjaga nr DM-129898-13 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Puiste Teed OÜ ei ole seisuga 05.08.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnanahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.3.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Keskkonnaamet edastas MaaPS § 49 lõike 6 alusel Kassi liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 28.10.2024 kirjaga nr DM-129898-7 Viljandi Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 27.12.2024. Kiri on registreeritud Viljandi Vallavalitsuse dokumendiregistris 28.10.2024 numbriga 6-5/24/2838 ning selle staatuseks märgitud „saabunud“. Viljandi Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkas Keskkonnaamet menetlust ilma kohaliku omavalitsuse üksuse arvamusest, eeldades vaikimisi nõusolekut.

Keskkonnaamet edastas KeHJS § 11 lõike 2² alusel 18.03.2025 kirjaga nr DM-129898-12 Kassi liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Viljandi Vallavalitsusele, seisukoha esitamise tähtajaga 09.04.2025. Kiri on registreeritud Viljandi Vallavalitsuse dokumendiregistris 18.03.2025 numbriga 6-5/25/692 ning selle staatuseks märgitud „saabunud“. Viljandi Vallavalitsus ei võtnud seisukohta eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõule.

Keskkonnaamet edastas HMS § 49 lõike 1 alusel 16.07.2025 kirjaga nr DM-129898-14 Kassi liivakarjääri keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõud seisukoha võtmiseks Viljandi Vallavalitsusele, seisukoha esitamise tähtajaga 31.07.2025. Kiri on registreeritud Viljandi Vallavalitsuse dokumendiregistris 16.07.2025 numbriga 6-5/25/1668 ning selle staatuseks

märgitud „saabunud“. Viljandi Vallavalitsus eelnõudele arvamust ei esitanud.

3.3.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõtjude eelhinnangu ning otsustanud 11.04.2025 kirjaga nr DM-129898-13 Kassi liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Kassi liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete osakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada:

1. *Enne maavara väljamisega alustamist tuleb riigiteel 24162 Loodi-Helme materjalide väljaveoks planeeritud ristumiskoht km 6,6 välja ehitada vastavalt Transpordiameti nõuetele, mille saamise korraldab keskkonnaloa omaja. Maavara väljaveoks kasutatav tee tuleb vähemalt Loodi-Helme tee kaitsevööndi ulatuses enne riigiteega ristumist viia tolmuvaba katte alla.*
2. *Enne maavara väljamisega alustamist tuleb Puiste maaparandussüsteemi osa rekonstrueerida iseseisvalt toimivaks vastavalt Maa- ja Ruumiameti nõuetele, mille saamise korraldab keskkonnaloa omaja. Maavara väljamisega võib alustada pärast rekonstrueeritud maaparandussüsteemile kasutusloa väljastamist.*
3. *Maavara kaevandamine on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-19.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.*
4. *Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.*
5. *Katendivallid rajada Ruusaaugu kinnistu suunale.*

Keskkonnameetmete esitamisel on arvestatud keskkonnahäiringute leevendamise võimalusi ning taotluse avalikustamisel Transpordiametilt ning PTA-lt laekunud ettepanekuid.

3.3.3 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõtjudele. Alljärgnevalt on toodud kokkuvõtlikud kaalutlused kõrvaltingimuste lisamiseks.

Mäeeraldisest edelas kulgeb Loodi-Helme tee nr 24162 (35701:004:0077). Mäeeraldise teenindusmaa piir on moodustatud mööda tee kaitsevööndi piiri, mis jääb tee äärmise sõiduraja

teljest 30 m kaugusele. Juurdepääs tulevasele karjäärile hetkel puudub, seega tuleb mäeeraldisel luua ligipääs kuni Loodi-Helme teeni ca 115 m ulatuses. Transpordiamet on 29.10.2024 kirjas nr 7.1-7/24/18592-2 märkinud, et enne kaevandamistööde alustamist tuleb riigiteel 24162 Loodi-Helme materjalide väljaveoks planeeritud ristumiskoht km 6,6 välja ehitada, sest ristmik puudub. Et ristmik loetakse riigitee osaks, tuleb ristmiku rajamiseks koostada teeprojekt. Transpordiamet väljastab ehitusseadustiku § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks ristumiskoha kinnistu omaniku taotluse alusel. Samuti tuleb maavara väljaveoks kasutatav tee vähemalt tee kaitsevööndi ulatuses enne riigiteega ristumist viia tolmuva katte alla, sest vastavalt liiklusseaduse § 7² lõikele 1 on keelatud teed kahjustada ja risustada. Seega tuleb vastavalt Transpordiameti nõuetele nimetatud ristumiskoht riigiteega välja ehitada ning lisaks katta väljaveotee tolmuva kattega vähemalt tee kaitsevööndi ulatuses enne riigiteega ristumist.

Taotletav mäeeraldis on ümbritsetud Suure-Murri kinnistuga (89901:001:2755), mis on sihtotstarbalt maatulundusmaa ning ortofoto alusel kasutusel haritava põllumaana. Ümbruskonna maad on valdavalt kasutuses maatulundusmaana – eelkõige põllu-, vähem metsamaana. Tegemist on hajaasustusega, lähimad elamud/õuealad jäävad mäeeraldisest enam kui 500 m kaugusele Ruusaaugu (katastritunnus 57001:002:0951), Murri (katastritunnus 89901:001:1725), Rätsepa (katastritunnus 89901:001:2862) ja Veskimäe (katastritunnus 57001:002:0611) kinnistutele. Rätsepa kinnistu paikneb karjäärist teisel pool Loodi-Helme teed nr 24162 ning hoonete ja karjääri vahele jääb ortofoto alusel kohati suhteliselt tihe kõrghaljastus. Ruusaaugu ja Murri kinnistute ja karjääri vahele jääb lage haritav põllumaa.

Maavara kaevandamisel tekkiv tolmu kogus on minimaalne tulenevalt liiva looduslikust niiskusest. Transpordil tekkiva õhusaaste vältimiseks tuleb karjäärisiseseid teid regulaarselt niisutada või töödelda vastavate vahenditega. Väljaspool mäeeraldist ja selle teenindusmaad asuvate avalikus kasutuses olevate teede korrashoiu eest vastutab tee omanik, sõlmides vajadusel selleks vajalikke kokkuleppeid teed kasutada soovivate isikutega.

Taotluse seletuskirjas on arvutuslikult hinnatud müra levikut. Kui ekskavaator asub lähima majapidamise õuealast ca 550 m kaugusel, siis lagedal maal otsenähtavuse korral on Ruusaaugu kinnistu majapidamise õuealal mürataseme suuruseks arvutuslikult ca 51 dB. Kui karjääris töötavad samaaegselt nii ekskavaator kui ka mobiilne purustus-sorteerimissõlm (tõenäoline stsenaarium), siis nende tekitatavad müratasemed summeeruvad. Müra levikut vähendavad mõnevõrra karjäärimasinate liikumine süvendis (karjääri põhjas) ning laopuistangud ja katendivallid. Arvutuste kohaselt on lähima maja juurde jõudvaks maksimaalseks müratasemeks 51 dB, mis ei ületa lubatud päevast piirataset 60 dB. Taotluse seletuskirjas pole kirjeldatud, kas mäetööde tegemine toimub valdavalt päevasel ajal või plaanitakse töid ka öisel ajal. Arvutuste kohaselt ületaks öisel ajal töötamine lubatud piirataset 45 dB.

Keskkonnaloa omajal tuleb võtta kasutusele kõik võimalikud meetmed häiringute vähendamiseks ning tagada, et tegevusega kaasnev ülenormatiivne müra ei leviks tootmisterritooriumilt väljapoole. Eeltoodu alusel on põhjendatud antavale keskkonnaloale määrata asjakohased kõrvaltingimused (katendivallide paigutamine Ruusaaugu kinnistu suunale, tööaja piiramine).

Taotletav Kassi liivakarjääri mäeeraldis asub Puiste (MS kood 3101850010080/001) drenaažkuivendusega maaparandusehitisel. PTA on 12.11.2024 kirjaga nr 6.1-7/8348-1 märkinud, et täiteliiva aktiivse tarbevaru plokki 4 läbiva drenaažikollektori toimimisest sõltub maaparandussüsteemi toimimine Suure-Murri (89901:001:2755) katastriüksusel ning teisel pool Loodi-Helme teed asuvatel Ruusaserva (89901:001:2867), Ruusapõllu (89901:001:2868) ja Puhma (89901:001:2869) katastriüksustel. Enne maavara kaevandamisega alustamist tuleb põllumajandusmaadel paiknev Puiste maaparandussüsteemi osa rekonstrueerida iseseisvalt toimivaks. Lisaks on PTA varasemalt, 24.04.2024 kirjaga nr 6.2-2/17670 informeerinud loa taotlejat, et maaparandussüsteemi projekteerimistingimused ja ehitusluba rekonstrueerimiseks tuleb võtta PTA-lt ning kaevandamisega võib alustada pärast rekonstrueeritud maaparandussüsteemile kasutusloa väljastamist. Kuna maaparandussüsteemidega seotud tegevuste reguleerimine on alates 01.01.2025 MaRu ülesanne, märgitakse kõrvaltingimuses PTA asemele MaRu. Puiste maaparandussüsteemi osa tuleb rekonstrueerida iseseisvalt toimivaks vastavalt MaRu nõuetele ja maavara väljamisega võib alustada pärast rekonstrueeritud maaparandussüsteemile kasutusloa väljastamist.

Seega on põhjendatud määrata kõrvaltingimusteks kõik keskkonnameetmed, mida on nimetatud punktis 3.3.2.

Eeltoodu alusel lisatakse antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1. Enne maavara väljamisega alustamist tuleb riigiteel 24162 Loodi-Helme materjalide väljaveoks planeeritud ristumiskoht km 6,6 välja ehitada vastavalt Transpordiameti nõuetele, mille saamise korraldab keskkonnaloa omaja. Maavara väljaveoks kasutatav tee tuleb vähemalt Loodi-Helme tee kaitsevööndi ulatuses enne riigiteega ristumist viia tolmuvaba katte alla.
2. Enne maavara väljamisega alustamist tuleb Puiste maaparandussüsteemi osa rekonstrueerida iseseisvalt toimivaks vastavalt Maa- ja Ruumiameti nõuetele, mille saamise korraldab keskkonnaloa omaja. Maavara väljamisega võib alustada pärast rekonstrueeritud maaparandussüsteemile kasutusloa väljastamist.
3. Maavara kaevandamine on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-19.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.
4. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.
5. Katendivallid rajada Ruusaaugu kinnistu suunale.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Taotluse avalikustamise käigus laekus Transpordiameti 29.10.2024 kiri nr 7.1-7/24/18592-2, milles märgiti, et enne kaevandamistööde alustamist tuleb riigiteel 24162 Loodi-Helme materjalide väljaveoks planeeritud ristumiskoht km 6,6 välja ehitada, sest ristmik puudub.

Samuti tuleb maavara väljaveoks kasutatav tee vähemalt tee kaitsevööndi ulatuses enne riigiteega ristumist viia tolmuva katte alla.

Samuti edastas arvamuse PTA 12.11.2024 kirjaga nr 6.1-7/8348-1 ning märkis, et enne maavaravaru kaevandamisega alustamist tuleb põllumajandusmaadel paiknev Puiste maaparandussüsteemi osa rekonstrueerida iseseisvalt toimivaks.

Keskkonnaamet edastas laekunud arvamused 04.02.2025 kirjaga nr DM-129898-11 Puiste Teed OÜ-le tutvumiseks ja seisukoha võtmiseks, paludes kirjalikult vastata hiljemalt 20.02.2025. Määratud tähtjaks vastust ei laekunud.

Keskkonnaamet kaalus esitatud ettepanekuid. Kuna kavandatav kaevandamiskoht kattub maaparandussüsteemiga, on PTA-l (hiljem MaRu-l) õigus määrata tingimused sellel tegutsemiseks. Analoogselt on Transpordiametil riigitee valdajana õigus määrata tingimused tee ja selle kaitsevööndi kasutamiseks. Transpordiameti ja PTA esitatud nõuded on põhjendatud ja kooskõlas kehtivate õigusaktidega ning Puiste Teed OÜ ei ole esitanud vastuväiteid nende täitmisele, mistõttu on põhjendatud nende lisamine keskkonnaloa kõrvaltingimusteks.

Keskkonnaloa nr KL-524531 andmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus teatas MaRu, et täiendavaid ettepanekuid ei ole.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Reet Siilaberg
juhataja
ringmajanduse osakond

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Läbilõiked
4. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Viljandi
Vallavalitsus

Marin Varblane
vanemspetsialist
maapõuebüroo